

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főter, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.
Hírmegjelenéseket csak ismert
kézfőző fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főter, a törvényszék melletti Neumann-
házak utcára nyíló helyiségében.

Hirdetési díjazás szerint.

Egy sor 5 kr. tíznap- és vasárnap
után 3 kr.

A jövő évi budget.

Budapest, október 31.

(—th.) A monarchia két egyenrangú fele Ausztria és Magyarország nem vehetnek egymás szemébe semmit, vagyis inkább, nem igen van egymástól mit irigyezniök pénzügyi állásuk tekintetében: deficit itt is, amott is, a közgazdasági helyzet mindkét részen egyformán nyomorító pangásban van, s így az adózó közönség összes terhei nem elégségesek az állam terhei fedezésére.

Gr. Szapáry pénzügyminiszter mult szombaton terjesztte elő a jövő 1887. évi állami költségvetés előirányzatát. A tény az, hogy a várható bevételeket és kiadásokat összevetve harminczhat milliónyi a hiány; ezt tehát a pénzügyi kormányzatnak a pénzpiacra kölcsön kell vennie, azontul tizenhatszáz milliót kell az állampénztári készletek helyreállítására, s végül öt millió irányoztatni elő az államjóságoknak jövő évben eszközözendő eladásából.

Ez a helyzet, s az bizony nem valami vidám képű. De hát azért nem lehet sem a kormányt, sem pedig pénzügyi igazgatásunkat, vagy állami szervezetünk sok költséget fölemészti voltát okolunk. Az általános európai közgazdasági helyzet az, mely miatt állami bevételeinknek számos ága szenved annyira, hogy pénzügyminiszterünknek lehetetlen volt az idei bevételi előirányzatokat fölvennie a jövő évi bevételek alapjául. S lehetlen e realis osztint eljárásért Szapáryt íránt elismerésünket ki nem fejezni; a számokkal való játék, a létező viszonyoknak meg nem felelő előirányzás csak önmagunk csalása volna, evel tényleges pénzügyi állásunk kedvezőbb egy krajczárral sem lenne s azonfelül bizalmatlanná tenné a pénzpiacot, s hitelünket rontaná. Ez általános közgazdasági helyzet okozza, hogy az államvasutak és gyárak bevételeit 948 ezer forinttal, a szeszadót egy millió százszáz forinttal, az államjóságok eladásából fölvevő födözetet két millióval és egyéb bevételeket egy millió másfél százszáz forinttal kellett leszállítani a pénzügyminiszternek, s így történt, hogy az 1887-iki deficitünk hetedfél millióval haladja meg az ideit.

Persze a deficités költségvetés senkinek sem tetszik, s így most az ellenzék lapok roppant passzív látás mestersegükhez, a kormány hibáztatásához. Pedig hát maguk sem hiszik, hogy a létező viszonyok közt takarékosabb államgazdálkodás képzelhető volna, s maguk is tudják, hogy az államháztartási baj csak egy uton lehetne gyökeresen orvosolható: a hadügyi költségvetés tetemes leszállítása által, s hogy a radikális gyógy-szer a fenyegető közeli viharokkal s a többi államok folytonos fegyverkezésével szemben használni Magyarországnak csak öngyilkossági szándékkal lehetne. Beszélnék szíve szerint mindenki elérhetlen utópiákról, csaltatja avval a maga és olvasója képzeletét, de a kormányon levő felelős politikusoknak az adott helyzettel kell számolniok.

Ettől eltekintve Szapáry javíthatóknak tartja a helyzetet a kormányzati kiadások csökkentése által, melyet a többi minisztériumoktól — minisztertanács határozat alapján — komolyan kíván, s a közgazdasági helyzetet súlyosabbá nem tevő bevétel-fokozás által. E komoly rendszabályok keresztülvie csökkenteni fogják lassanként deficitünket s ez elégtelen politikai s közgazdasági helyzetünkben az egyensúly teljes helyreállítására gondolni sem lehet, azonban lelkiismeretes állami gazdálkodás s kötelezettségeink pontos megtartása mellett hitelnélk épességben tartható. Erre a Tisza-kormány teljes garantiát nyújt s így biztonságban várhatjuk a jobb idők bekövetkezését. Számítatlan európai deficités ország van, mely hitelre lábolja a jelen kor nyomorúságait, de kevés van, melynek hitele szilárdabb lenne mint a miénk. S ez a Tisza-kormány érdeme.

Főispáni titkárok. A főispáni titkárok egy része már a jövő évre ki fog nevezetn. Ezen állásokat, tekintettel az állam pénzügyi helyzetére, csak fokozatosan fogja ugyan rendszeresíteni a belügyminiszter, de már 1887-ben szükségesnek tartja huszonnégy főispán mellé titkárt levezni ki. És pedig három fizetési categoria mellett (1000, 900 és 600 frt fizetés és 300 és 200 frt lakbér), úgy, hogy a huszonnégy főispáni titkár kinevezése 24.600 forint költségvetéssel fog okozni a jövő évi budgetben.

Vasuti záloglevelek conversioja. Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter azon szándékban van, hogy mindazon vasuti zálogleveleket, melyeknek szövege ezt egyáltalában megengedi, mielőbb convertálja s ezen nagy hitelmuvellet: a tisztázott vasut elsőbbségeinek conversiojával kezdje meg. Ennek fogva a kassa-oderbergi vasut elsőbbségeinek conversiojára vonatkozólag mostanság nem fog törvényjavaslat a parlament elé terjesztetni s miután az ezen vasut igazgatósága által a kassa-oderbergi vasut elsőbbségeinek conversioja tárgyában az Unionbankkal megkötött praeliminárszerződés és a végén érvénytelenül válik, ezen elsőbbségek conversiojának ügye egészen új megállapodások tárgyát fogja képezni.

Uj gör. ke. püspök. Ó Felsége Ruvarac Hilarim archimandritának verse ezi püspökké választást megerősítette. A püspök kinevezésével, aki képviselő is volt, a dobrinzi kerületben új választás lesz.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése október 30-án. —

Trefort Ágost miniszter a miniszterelnök távollétében benyújtja a mult évi zárszámadásokat az állami főszámszéknek arra vonatkozó jelentésével együtt. Ha a kormány esetleg a jelentésre észrevételei volna, azokat később fogja előterjeszteni.

A zárszámadások a zárszámadási bizottsághoz utasítottak. Következett az 1887. évi államköltségvetés előterjesztése.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: T. ház! Az 1887-ik évre az államköltségvetésben a rendes bevételek 321.743.000 forinttal vannak praeliminálva, tehát 840.993 forinttal nagyobb összeggel, mint a mult évben.

A rendes kiadások összege 325.945.491 forintot tesz ki, tehát 8.606.111 forinttal több mint a mult évi költségvetésben.

A bevételeknél a kormány igyekezett lehetőleg óvatosan eljárni s azokat úgy előirányozni, ahogy be is folyhatnak és amint az eredmények mutatják, tényleg be is folytak. Így az egyes adóknak három évi átlaga 96.900.000 és tényleg 1885. évben befolyt 98.000.000 forint. E czimben van előirányozva 96.000.000 frt, tehát 300.000-rel kevesebb, mint a három évi átlag és 1.400.000 frttal kevesebb, mint az 1885-iki tényleges eredmény.

Mind ezek összeszámításával, az államháztartás mérlege az 1887-ik évre következőleg áll: A rendes kiadások 325.945.491 frttal vannak előirányozva, tehát 8.606.111 frttal több, mint folyó évben; az átmeneti kiadások 2.395.933 frttal vannak előirányozva, tehát 142.286 frttal több, mint a mult esztendőben; a beruházások 17.907.680 frttal tesznek ki, tehát 2.592.761 forinttal kevesebb, mint a folyó évben.

Szóló ezután áttér azon intézkedésekre, melyek jövőre nézve a pénzügyi helyzet javítása érdekében szükségesek. (Halljuk!)

Mindenek előtt két jövedelmi forrás van, melytől nagyobb bevétel várható, mint a mennyit jelenleg hoznak. Egyik az államvasutak, másik a dohányjövődék. Az államvasutak jövedelme következőleg áll: (Halljuk!) 1883-ban azok netto jövedelmeként előirányoztatott 8.700.000 forint, tényleg befolyt 9.570.000 forint; 1884-ben előirányozva volt 10.500.000 forint, tényleg befolyt 8.200.000 frt; 1885-ben előirányoztatott 14.800.000 frt, tényleg befolyt 12.000.000 frt; a f. évre praeliminálva van 15.300.000 frt, az eddig ismeretes eredmények alapján a netto bevétel mintegy másfél millióval fog visszamaradni, tehát lesz körülbelül 13.800.000 frt. De dacára annak, hogy az államvasutaknál meg lehetős emelkedés már is mutatkozik, ezen jövedelmi tétel jövőre mégis fokozandó.

Nekem — ugymond szónok — az államvasutakra vonatkozólag mindig az volt a nézetem és ezt fentartom ma is, hogy ezen vasutakra az államnak föltétlenül szüksége van, hogy az ország forgalmi politikájára döntő befolyást gyakorolhasson. Ennek fogva mindazon vonalakat, a melyek a főbb irányokat képezik, a melyek internacionális irányúak, vagy egyes kereskedelmi főbb helyeket a központi vagy határszéli állomásokkal összekötnék, feltétlenül az állam kezelésében kell megtartani. És azért határozottan kijelentem, hogy azon hírek, a melyek időről-időre bizonyos következetességgel terjesztetnek, hogy az állam az államvasutakat eladni vagy bérbeadni szándékozik, teljesen alaptalanok, hogy ezen szándéka nem volt és nincs a kormány. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Midőn azonban határozottan kijelentem, hogy ez a nézetem a fővonalak nézve, ebből nem következik az, hogy ezeken kívül az alárendelt fontosságú vonalak is az állam ke-

zelése alatt maradjanak és ezáltal a kezelés drágítassék. Ezen vonalak megtartását állami kezelésben sem forgalmi, sem pénzügyi érdekek nem teszik kívánatosá. Forgalmi érdekek nem teszik kívánatosá, mert azon vonalak, a melyek alárendelt fontosságúak, nem versenyeznek az államvasutakkal, azok inkább az államvasutak nagy hálózatának almentálására szolgálnak és ezen szempontból versenyt ezeknek nem csinálnak. De használhatnak a hálózat kiegészítésére, ha vidékenként ezen vasutak helyesen csoportosítottak.

Ennél azonban sokkal fontosabb a pénzügyi szempont. Az államvasutak jövedelme tetemesen fog emelkedni, ha ezen alárendelt fontosságú vasutaktól megszabadul. Az államkincstár ezen vasutak jövedelmeinek összegét nem vesztí el, mert amennyiben ezeknek tiszta jövedelme lesz, ez fordítható az illető vasutak kamatbiztosítási összegének fedezésére, amely összeg ennyivel csekélyebb mértékben fogja igénybe venni az államtartás hozzájárulását.

Még sokkal fontosabb szempont a kérdésnél a forgalmi eszközök és a forgó tőke szempontja. Ezek ugyanis az államvasutaknál bizonyos kilométer mennyiségű hálózat van megállapítva, a mióta pedig ezen szükségletek összege megállapított, a vasuti hálózat több száz kilométerrel szaporodott és így azon szükség előtt fogunk állni, hogy a forgalmi eszközök beszerzésére és a forgó tőke emelésére ismét milliókat kellene fordítanunk. Ez állapotot az állam most, miután a téren annyi áldozatot hozott, meg nem bírja, e felül ezen egyes kevésbé hasznos vonalak értékesítése által az államkincstárnak újabb megterhelése nélkül előteremtetik egy összeg, mely az államvasutak megmaradó vonalánál akár beruházásokra, akár kiegészítésre fordítható.

A másik kérdés a dohányjövődék jövedelmének emelése. A dohányjövődék netto eredménye három év alatt 16 millió volt, most átlag 20 millióra emelkedett. 1884-ben 22 és fél millió frt volt, de a dohányjövődék még nevezetesen növelhető; nem tisztán adminisztratív intézkedések által, különösen azon irányban, hogy megakadályozzassék a csempészet és hogy mód adassék arra, hogy ne csak gyártmányok árúsitassanak el hanem a külföldre is szállíthatassanak, a mi okosabb kezelés mellett és ha az állami gyártás részére szükséges dohányon kívül a nyers anyag jó minőségű dohány szállíthatatik a külföldre, nemcsak pénzügyileg előnyös az államra, de előnyös a termelőkre nézve is és különösen közgazdasági szempontból is nagy fontossággal bír (Helyeslés jobb felől.)

E kérdést kereskedőkből és termelőkből álló szakbizottság tanulmányozta; a bizottság munkálatainak figyelembevételével készült egy törvényjavaslat, melyre nézve kíváncsok, hogy minél előbb törvényvényt válik és haszná minél előbb érvényesüljön.

T. ház! Bevételi források nyitására vagy emelésére a mostani viszonyok közt tovább menni nem tartom lehetségesnek, de vannak egyes kiadások, — különösen kettő lesz bator megnevezni — melyeknél apasztat! kell eszközölni. Ilyenek először a beszállító-lási törvényből folyó kiadások. Mióta az 1879. XXXVI. törvények meghozott öt évi cyclo-sokkettől először 1.700.000 frttal, másodsor 1.600.000 frttal emeltetett fel a lakbér-szükséglet költsége. Nem tartom méltányosnak és helyesnek azt az eljárást, a melynél a pénzügyi kormányzatnak nincs elég befolyása az állam pénzügyi érdekei szempontjából, melyek a lakberek gyakran méltatlan felcsigázása által érintetnek. (Helyeslés.) A törvény ezen intézkedést továbbra fentartani teljesen inlokotálannak tartom. Ez íránt a tanulmányok megtették és az illető miniszterek a törvényjavaslatot elő fogják terjesztetni. Miltóztassék felvenni, hogy 1.600.000 frt nagyobb szükséglet vétetik igénybe póhteltként 1886-ra és ugyanezen többlet van felvéve 1887-re, mely két összegből Magyarország csak az idén 1.000.000 frt nagyobb megterhelést esik, ami, azt hiszem, elég fontos arra, hogy ez ügyben intézkedés történjék.

Horánszky Nándor: A kaszányrák! Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Nem mondottam, hogy a kaszányrákat meg kell szüntetni, hanem azt, hogy a lakberek szabályozni kell.

Hoitsy Pál: Önök hozták a törvényt!

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter: Egy másik intézkedés, t. képviselőház, mely az idei költségvetésnél érvényesül, az, hogy a honvédség kiegészítésére szükséges uncjonek jutaléka évenként nagy fluctuációnak van kitéve.

Ennek módosítása kíváncsok, a honvédség igenis el legyen látva azon uncjonejtutalekkal, mely kiegészítésére szükséges, de nem czelszerű, hogy oly fluctuációk álljanak be a téren, melyeknél fogva az idén is a nagyobb létszám folytán 300.000 frttal nagyobb kiadás mutatkozik. Ez tehát szintén nem oly intézkedés, melyet nézetem szerint módosítani kell.

De minthogy sem a bevételek emelése és a kiadások ezen reductioja nem elégséges arra, hogy az államháztartásban az egyensúly helyreálljon és pedig kell, hogy mindenek előtt az legyen a főcél, el kell magunkat határozni arra, hogy más kiadásoknál is reductióhoz lássunk. (Élénk helyeslés)

Hogy melyek ezen kiadások, ámbár e tekintetben nekem határozott nézetem van, ez íránt ma részletes előterjesztést nem tehetek,

mert ezen intézkedések nem pusztán a pénzügyi tárcza keretében tartoznak, hanem azokhoz az összes kormány előleges megállapodása szükséges. Azért t. ház ezekre ma nem terjeszkedem ki, de azon meggyőződésemmel adok kifejezést, hogy ezzel az eszmével meg kell barátkoznunk és a kiadások azon keretét, miként azok különösen az utóbbi években emelkedtek, állandóan fentarthatónak nem vélem (Helyeslés.) s ha ezen kérdés el is odátartunk, legközelebb eljövendő az idő, midőn a szükség az adófizetők érdeke, ennek folytán ezen házban többen és a hitelviszonyok parancsolólag fogják követelni, hogy ez íránt történjenek intézkedések: s ha ezen kérdés elhalasztatik, sokkal gyökeresebb rendszabályokra lesz szükség, s ezek sokkal nehezebben lesznek elviselhetők, mint azok, melyek ma még elégségesek volna. És meg vagyok róla győződve, hogy ha a t. ház minden tagja annyira meg lesz győződve, nem fogja megvonni közreműködését ezen rendszabályok megalkotásához, és az államháztartás megzavart egyensúlyának ez uton való helyreállítását nem fog vissziadni.

Ez azon előterjesztés, melyet bátor voltam a t. háznak tenni és ezzel van szerencsém az 1887. évi államköltségvetést a t. ház asztalára letenni és miután már ki van nyomtatva, kérem, hogy azt szétosztatni és előzetes tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasítani méltóztassék. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

As új bolgár fejedelem. A „Standard” jelentik kopenhágából: A czár megbízásából Valdemar herceg bizalmasan megkérdezett, vajon hajlandó lenne-e mint bolgár trónjelölt fellépni, ha a többi hatalmak hozzájárulása és támogatása biztosított nekik. Nélidow ujjalag biztosította a portát, hogy Oroszországnak nem szándékozik Bulgáriát occupálni. — Valamennyi bolgár népiskolában jövőben az orosz helyett a német nyelvet fogják tanítani.

Lázadó bolgár tisztek szabadon bocsátása. A minisztertanácsnak az a határozata, hogy az augusztus 21-iki összes-külvben részt vett tiszteket szabadlábra helyezi, újabb kísérletnek tekintendő, hogy Oroszországgal a kibékülés létre jöjjön. Kaulbars okt. 27-iki jegyzékében kijelentette, hogy ha ezek a tisztek megbüntetnek, Oroszország a legvégső rendszabályokhoz fog nyulni. A kormány ebben figyelemztetést velt láthatni, hogy Oroszországnak az esetre, ha a tisztek szabadlábra helyeztetnek, kész a bekérsen-nélfogva elhatározta a tisztek szabadlábra helyezését abban a reményben, hogy ez által lehetségesé válik az új fejedelem megválasztása. A mi Kaulbars panasza az illeti a sophia orosz consula-tusi épület megtámadására vonatkozólag, constátálják, hogy Nélidow consul maga ragaszkodott ahhoz, hogy a választási napon a consulatusi épület elé ne állíttassanak csend-örök, miután nem akar kémei által őriztetni.

Orosz demonstrációk. Odesciai táviratok jelentik, hogy a hetedik orosz hadtest a legközelebbi napokban hajóra száll. De azt hiszik, hogy az orosz kormány csak demonstrálni akar, hogy az oroszbarát felbátorítás és a mostani bolgár regessséget visszalépésre kényszerítse.

Kaulbars tábornok a bolgár tengerparti városok bombázásával fenyegetőzik, ha a bolgár nemzetgyűlés nem megy haladéktalanul szét s ha a letartóztatott bolgár tisztek nem bocsátatnak aazonnal szabadlábra. A miniszterek az orosz követelések elintézését a nemzetgyűlésre akarják bízni. Kaulbars a szegényebb osztályok közt pénzt osztat ki s rábeszéli őket, hogy III. Sándor czár Bulgária védőneki proclamlják. A város nagyon izgatott. Az orosz consulatusi épület körül számos gyanús egyén, paraszt sat. öveleg, kiket az orosz consul ételekkel és pálinkával lát el.

Bulgária occupatioja és az orosz-török szövetség. Konstaninápolyból jelentik, hogy habár Nélidow orosz nagykövet a két orosz ágyúszádnak a várna kikötőbe való érkezéséről szóló jelentést azzal a határozott kijelentéssel kísérte, hogy Oroszországnak gondol Bulgária katonai occupálására, ez a hír mégis igen nyugtalanítón hatott a portára. A porta Nélidow előtt annak az obajtásának adott kifejezést, hogy a hajók mentül előbb szállíttassanak vissza és egyuttal kifejté, hogy a várnai zavargásokat a Zankow-part hívei provokálták és hogy ennél fogva nincs szükség hadihajókra, hogy a várna orosz alattvalók megöltatassanak. Az európai sajtó jelentése az Oroszországnak és a porta között kötött titkos szövetségről, mely szerint az utóbbi az oroszoknak a Darjaunellákban bizonyos erőket átengedett volna megszállás és megerősítés végett, hivatalosan a leghatározottabban és a legnagyobb felháborodással megczafoltatik. Kijelentetik, hogy Oroszországnak nem tett élele ajánlatot és hogy a porta a

maga részéről sokkal nagyobb súlyt fektet az összes hatalmakhoz való jó viszony fenntartására, semhogy ily ajánlatra hallgatna.

Legújabb posta.

— Oroszország kézi-álloga. Fügyelemreméltó pétérvári hírek amaz aggodalomnak adnak kifejezést, hogy Oroszország kézi-állogot szerezhetne, realis compensatio gyanánt a regensséggel szemben mutatott látszólagos előzékenységgért. — Független politikai körök a rebellis tisztek elleni fenytő eljárás megszüntetését, mint a győngyösgé nyilvánvaló jelét éltetik.

— Kaulbars ultimatum. Tinovából október 30-iki keletelt jelentik, hogy Kaulbars tábornok ultimatumot intézett a bolgár kormányhoz, melyben kijelenti, hogy Oroszországnak a bolgároknak az orosz alattvalókkal és a bolgár ellenzékkel szemben követett eljárását nem tűrheti, és hogy kielégítő választ 3 nap alatt elvárja, ellenkező esetben az orosz ügynökség személyzetével Sophiát el fogná hagyni és a bolgár kormányra a felelősséget a következményekért hárítani.

A kormány azonban a válaszlát, kijelentvén, hogy körlevelet intézett az összes prefectusokhoz, melyben „azoknak az orosz alattvalók biztonságának szigoru megővását kötelezőgküké teszi és egyuttal a kulbars-hoz az orosz kérését intzi, hogy a megsértett orosz alattvalók nevét és lakhelyét vele közölje, hogy a bűnösök megbüntethetessenek.

NAPTAR.

November 2. Kedd. Róm. cseh. nap. Halottak emléke. — Prot. napár. Isten kedv. — Görög-orosz napár (október 21.) Hilarion. — Nap kel 6 óra 47 peros. Nyugszik 4 óra 40 peros.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Halottak emléke Aradon. Igen kegyetlen keresztényi szokás az év egy napját amaz elhunytaink emlékeinek szentelni, kikhez minket szülei, gyermekei, rokonai — vagy baráti kötelékek fűztek. A kétségkívül vallási szempontból megörökített e nemes szokás a társadalom minden rétegében oly általánossá vált, hogy a Mindszentek napját az emberek lakóhelyüknélkül holtjainak szentelik. A sirok új alakot nyerne, a kegyelet különféle jeleivel látatnak el, koszorúk borulnak aszakra s a tulvilági élet jeleivel lámpákkal, gyertyákkal világítatnak ki. A Mindszentek napja az egydult nap, melyen a temetőt az emberek ezrei szívesen keresik föl, vagy azért, hogy lerójják hálaátroztassák elhalt kedves családtagjait s jó ismerősök iránt, vagy hogy az általános kegyeletből a maguk részét kivessék. Arad város ifjai e hó 24-én tartott üléskben határozták el, hogy ünnepélyesen meg-titlik azoknak emlékt, kik a haza, város, az irodalom és tandgy körül teljesített szolgálatukkal erre különös érdemeket szereztek, s bevonra az ünnepély érekkörébe a 48-as honvédekot, a nyomdász-egylet, kereskedő és iparos ifjak pár száz fölé álló seregben, a honvédegylet tagjainak sorakozása mellett két zászló alatt vonultak ki a régi temetőbe először Vécsey Károly gróf honvéd tábornok megkoszorúzott sirjához, hol miután az államképeze növekedési Kertai ének-tanár vezetése alatt egy gyász éneket zengtek el négyes hangban: Rausch Kálmán emlékeztet meg Vécsey honvéd tábornok érdemeiről. Innen a menet az 1849 február 8-án utcai harcban elesett kézős sirjához vonult, hol egy második gyásznak után Berce Ferencz jogász áldozott a névtelen hő-sök emlékének. Innen a már több száz-szaporodott menet az új temető kápolnája elé vonult s az ott élelnek gyász dal után sorba látogatva jelesnek sirjait és pedig először Fájó Péter Gábor, hol Roboz József a siketnéma-iskola tanítója mon-dott beszédet; sorba vették aztán Varga János népi sirját, kiről Néményi Lajos emlékeztet meg, Lidy Nándor volt fögm-nasiumi igazgató sirját, kinek érdemeit Kovács Vincze esztelte, igazán nemes érzéssel és meleg szónoklattal; Lakatos Ottó minorita-tanár siralmát, kiről Hofbauer Aurél emlékeztet meg, Néményi Miklós tartott nagyhatású beszédet, Tabajdi Károly volt főispán sirját, mely előtt Verner László költője tanító emlékeztet meg az elhunyt herradhalan érdemeiről és végre Rózsza Antal sirját, hol Vágcs Ágoston tanító tolmácsolta az elhunyt fölött érzett vesztésgét; ennek végeztével a tanító jeleiket meg egy gyásznak után a közönség egy része haza, más része a sirok megtekintésére indult. Az ünnepély rendezésében a résztvett tagokon kívül elismerés illeti Csutak Károlyt, ki saját költségén beszitette föl az ünnepelték sirjait, közük a Tabajdi Károlyt izleles fekete draperiakkal. A temető általában is szépen volt díszítve s a koszorúk egész halmazát láttuk a sirokon. Ugy a régi, mint az új temetőt napközben a közönség előzölötte és a halottak napján egész Arad ugyszólva ott volt a csendes emberek birodalmában.

— **A Kőcsy-Egyesület közgyűlése** vasárnap délelőtt tartott meg Lukácsy Miklós elnöke alatt, ki a közgyűlés első teendőjéről tette ki az egyesület mely fájalmának jegyzőkönyvi kifejezését érdemű elnökének Tabajdi Károly főispánnak elhunytától, s egy részvételt átküldésének elhatározását az elhunyt özvegyéhez, mely indítványok egyhangulag elfogadtatván, elnökválasztásra került a sor, megválasztatván általános lelkesültség közt közfelkiáltás útján Fábrián László törvényszéki elnök, alelnökké dr. Jancsó Benedek tanár, ez utóbbi helyére választmányi tagul Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő. Az elnökhöz egy Lukácsy Miklós vezetés alatt menesztett 5 tagú küldöttség fogja a közgyűlés választó határozatát bírni. — Miután még Rozsnyai Máttyás indítványára a közgyűlés dr. Márky Sándort érdemei elismeréséül dísztagnak választotta volna meg, a gyűlés véget ért. Meg kell jegyezni, mint unikumot, hogy az egész gyűlés öt percenél nem tartott tovább, s hogy a tagok igen nagy számmal jelentek meg.

— **Tisztelges Fábrián Lászlónál.** A „Kőcsy-Egyesület“ által kiküldött bizottság, Lukácsy Miklós vezetésével, tegnap déli tisztelgetést Fábrián László törvényszéki elnöknek, hogy elnökké lett megválasztását vele tudassa. Fábrián igen szívesen fogadta a küldöttséget, s megköszönve a választással beléjelezett bizalmat, azon ígérettel üdvöztette el a küldöttséget, hogy tehetségeihez mérten iparkodni fog az egyület ügyeit aként vezetni, hogy a bizalmat kiérdemelhessen.

— **Az aradi és aradvidéki tisztviselői kör** vasárnap tartotta meg rendkívüli közgyűlést Lőcs Rezső adófelügyelő ur elnöke alatt, nagy számmal tagnak részvétele mellett. Az elnök indítványára elhatározott, hogy a kör volt elnökének, bold. Tabajdi Károly főispánnak halála alkalmából fájdalmas veszteségének jegyzőkönyvileg ad kifejezést s egyszerűsített részvénytárgyat küld a boldogult özvegyének. A részvénytárgyat elkészítéséről Vannay és Kobányi igazgatók gondoskodnak. Ezután a napirendre kitűzött tárgyak között első helyen az elnökválasztás lévén, Pókász Imre indítványa értelmében az elnökválasztás a jövő közgyűlésre halasztott. Második tárgya a kör helyiségének változtatása lévén, Vannay igazgató elődjé a választmányának ebbeli határozatát, illetőleg javaslatait s egyszerűsített felolvassa a jelenlegi helyiség kibérlése iránt Tucherer urral kötött szerződés főbb pontjait. Ezek között: a kör három emeleti teremét — köztük a nagy teremmel — fűtés-, világítás és fűszerezéssel együtt fizet évenként 1100 forint; a teke, kártya, s egyéb játékeszközök jövedelme kizárólag a kör illeti; míg a szerződés beiktatása, bélyegilleték stb. a bérbeadó terhelik. A szerződés 1888. év végéig fog érvényben állni, kölcsönös felmondási határidő 1888. október 1-je; felmondás elmaradása esetén a szerződés 1889. január 1-től további három évre fog érvényben lenni. A közgyűlés az előterjesztés elfogadása s az elnöknek a szép számmal megjelent tagok részvételeért való köszönetnyilvánítása után 11 óra előtt feloszlott.

— **Az aradi ősi-vásár** e hét pénteken vagyis november 5-én veszi kezdetét, s ha az idő addig mostani kedvező állapotban megmarad, a különben is látogatott ősi-vásárt igen sok ember fogja felkeresni. A mi vásárlókkal kapcsolatban fölméltjük, hogy a cholera-járvány megstunése folytán az aradi vásárosok a most folyamatosan levő kolozsvári vásárról nem fognak kirekesztetni.

— **Köszönet küldöttség.** Lipa város küldöttsége járt a napokban a fővárosban. Legelőbb Tisza Kálmán miniszterelnöknek tisztelegtek, köszönetet mondva amaz intézked-

sekért, melyeket Lipa érdekében tett. A küldöttséget Lázár Ernő orsz. képviselő vezette szónoka Missist Gyula városbíró volt. A kormányelnöktől Trefort miniszterhez mentek, kérve a lippai polg. iskolának kibővítését. Végül Baross Gábor államtitkár előtt fejezték ki haláljukat, hogy a közlekedési miniszterium a tavalyi árvíz által álmossított Marospartot kijavíttassa s a várost így megvédi az árvésztől. A küldöttséget mindenütt szívesen fogadták.

— **Véres verekedés.** Miskutz Tódor és Öcses Lászlár, vasárnap délután kapu-utca 20. sz. alatti házuknál az ott lakó Paczi Gusztávval összecsapkoztak, miután ittasak is voltak, összeverekedtek, mely alkalommal amazok Paczi Gusztávnak ennek nevének kecskével több veszélyes szúrást ejtettek, mint halljuk, a nőnek mellét vágta keresztül. A sebesültek a kórházba vittek, hol Nyáry kapitány vett föl jegyzőkönyvet, tettesek pedig a bűnfenyítő-széknek adat tak át.

— **Gyászrovat.** Izsó István Arad városi polgár, városi köztörvényhatósági bizottsági tag, tegnap éjjel elhunyt. Halála széles körben kelt részvétet.

— **A kereskedő-íjakk társulatának** szombaton tartott választmányi ülésén Lendvay Sándor alelnök bejelenté, hogy dr. Herrich Károly egészségi állapota miatt csak januárban tarthatja meg ígért felolvasást; egyúttal jelenti azt is, hogy dr. Falk Miksa, városunk orsz. képviselője szintén megígérte, hogy az egyület helyiségeiben február havában fog egy felolvasást tartani, mely jelentés eljénzéssel vétett tudomásul. Ezeknek kívül felolvasást fognak tartani e hóban dr. Jancsó Benedek, december havában dr. Márky Sándor. A kéthetenként rendezendő társasestélyek megállapítása egy ugynevezett vigadó-bizottságra ruházott. A megüritt választmányi tagságra a következők választottak be: Martini Frigyes bankfőnök, Marx Ernő, Eckert Gyula, Rosenbergs Jakab, könyvtárnokká Barth Lajos, segédkönyvtárnokká Rotter Gyula, II. tükkrá Reissinger Samu lettek közfelkiáltással megválasztva. Vita után elhatározott egy dalárdra létesítése s végül örvendetes tudomásul vétett titkár azon jelentése, hogy az utolsó választmányi ülés óta 16 új tag jelentkezett.

— **Derek csendőr.** Mint lapunknak Kis-Jenőről írják Kovács Mihály ottani csendőr őrmester, ki érlely és hivatalos buzgalmaért a legjobb nevű csendőrök közt áll, múlt hó 25-én ismét egy jó fogást tett egy messzeágazó tolvajbandának kézre kerítésével s az általuk elloptott lovak és sertések fölkerítésével. A közel-múltban ugyanis ismeretlen tettesek Simándról elvittak 7 darab lovat, Uj-Pánátról 2 lovat, Kevermesről pedig 16 db sertést. A szerző-szejjel megindított nyomozások semmi tekintetben sem vezettek eredményre, míg az ügyet Kovács őrmester nem vette kézbe, kinek aztán sikerült a 7 lovat Temesvárra a két lovat, s 16 sertést Simándon föltalálni, s a tetteseket Argyelán Petru, Bosnyák József, mondarlak, Funó János, mészáros, Csizsárán Alexa ő-szent-annai lakosok személyében kézrekeríteni. Felkutatva továbbá a hamis ló-járlatok kiállítóját is Lőrincz Mihály mészáros rendőr személyében, ki az őrjáratnyi nyomtatványokat a községkaszárol lopkodta, s valami általa készített bélyegzővel ellátta. A rendőr már el is van fogva. De legnevezetesebb fogása volt Kovács őrmesternek a legutóbbi pénteken este, midőn Kis-Jenőnek három elsőrendű gazdáját sikerült neki a tolvajlásban tetten érni. Az eset következő: Ritter Károly kis-jenői kereskedő már hat év óta tapasztalta, hogy vasnemű raktárát valami tolvajok folyton detsmálják, de a tetteseknek nyomára jönni soha nem sikerült; pénteken este aztán kapta magát Kovács őrmester, míg két csendőrtársát az utcában lesre állította, ő maga elbújt a raktárba, hol nem kellett soká várnia, mert úgy fél hét óra körül egyszer csak kinyílt a raktár ajtaja, belép rajta egy idegen, s a kéznél kapott vasneműekből egy nagy nyálábót fölszedve távozni készült, de e percben megragadta az őrmester s a lövésessel fenyegetvén hacsak egy szót is ki merne ejteni, minden jai nélkül kísértette el a lakanyára, maga pedig rejtekhelyén visszamaradva lest állt, s fél óra után egy második hivatal vendég érkezett ugyanazon célból mint az első, de

a ki éppen úgy járt, mint a másik. Kovács meg mindig ott maradt, s ime nem sokára egy harmadik tolvaj is jött szerencsét próbálni, s azt is sikerült elfogni, s mikor a derék őrmester az utolsó fogás után a lakanyára menve, a tolvajokat szemügyre vette, bennük Kis-Jenő és Erdőhegy elsőrendű gazdamestereit ismerte föl, kik évek óta lopták a kereskedőt, tolvajlásuk elkövetésére mindig a vacsora-idő használva föl, amikor a raktár még nyitva állt. A derék csendőr illetékes helyen bizonyára meg fogja kapni kiérdemelt jutalmát, de a közrend és biztonság érdekében teljesített ezen igazán derék szolgálatait ki is tartozunk annyival, hogy Kovács őrmester dícséretes buzgalma és ritka ügyességét nyilvánosságra hozzuk.

— **Utonállók dohánycsempészek ellen.** F. hó 24-én este két kocsiab dohány-csempészt a barakonyi utvonalon hat ismeretlen tettes föltartóztatta s miután őket majd halálosan elverték, dohányukat elrabolták. A tettesek nyomozza a csendőrség — a csempészekre meg majd lesz gondja a pénzügyvérekné.

— **Elégett szénakazal.** E hó 24-én este 8 órakor a barakonyi uradalom tulajdonát képező egy 2000 frtra becsült szénakazal elégett. Biztosítva volt.

— **Elfelelté visszazadni.** A múlt hetekben Osermön működött színészek egyike felkérte a csermői pénzügyőri szakaszvezetőt, hogy kölcsönözzön neki egy pénzügyőri egész öltönyt, előadásakor lett volna szüksége; ez szívesen adott oda egy kabát-, nadrág- és egy ujdunatj köpenyből álló öltözetet, azonban vissza ma sem kapta, mert másnap a színészek eltávoztak s alkalmasint tévedésből a finánczruhákat is magukkal vitték.

— **Gyász hírek.** Ifjú Kézmárcy István, aradi polgártársunkat súlyos csapás érta szeretett anyósának Csik Antalnak elhalálása által, az erről szóló gyászjelentés következőleg hangzik: Alóliroztam melyen szomorodott szívvel jelentik számok rokonainak és ismerőseinek a forrón szeretett hitves, illetőleg anya, anyós testvér és sógorok Csik Antalné szül. Neubauser Anna csütörtök, f. évi október 28-án délelőtt 1/10 órakor hosszas szenvedés és a haladékok szent-seg felvétele után, boldog házasságának 30-ik. életének 59-ik évében történt gyászosan elhunyt. A boldogult földi maradványai szombaton, október 30-án délután 3 órakor fognak a gyázházban, IX. ker. Czuczor-utca 6. sz., a röm. kath. vallás szertartásai szerint ünnepélyesen becsontatni és onnét a Kereszti utca melletti temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engedszelő sz. mise-áldozat szerdán, november 3-án délelőtt 10-órákor a szent fejezrindiek templomában mutatják be a Mindenhatóknak. Budapest, 1886. október 28-án. Aldás poraira! Csik Antal mint neje Csik Franciska és férje ifj. Kézmárcy István, mint leánya és veje, Loydl József és neje szül. Neubauser Teréz, mint sógora és testvére, — Ifjú Berger Mór hat éves Ede nevű kis fiát veszítette el múlt hó 29-én. Béke poraira!

— **Megszokott patiens.** Sztána Józsa beteg vasárnap a megyei kórházból, hol ápolás alatt volt, megszokott, azonban egy rendőr elfogta s a kórházba visszavezette.

Hazánk és a főváros.

— **A király Esztergomban.** Esztergom városa ritka fényvel és nagyszerű ünnepélyességek között fogadta, Ő Felségét, ki szombaton délelőtt feltűrt érkezett meg külön udvari vonaton Tisza Kálmán miniszterelnök s hadsegédei kíséretében. Ő Felsége a pályaudvaron Majláth György gróf főispán fogadta, mire Ő Felsége örömeinek adott kifejezést, hogy néhány órát e „kegyeletre intő helyen“ tölthet. A primás és káptalan nevében Mayer István cz. püspök üdvözlötte a királyt, mire Ő Felsége hasonló szívesességgel felelt. Ezután megindult a menet, melynek élén díszes banderium lovalgolt. A primási palota arájában a herceg-primás udvari papi kíséret élén fogadta Ő Felségét. Ő Felsége, miután előbb a primást meglátogatta, az esztergomi káptalan teljes számú tagjait s az egyházmegye nagy küldöttségét fogadta. Ezután tisztelgett a katona-

ság s az összes polgári hatóságok. A fogadtatás után Ő Felsége Tisza miniszterelnökkel s kíséretével körutrá indult s megtekintette a bazilikát s a városi középületeket. Délután 1/3 órakor nagy ebéd volt a primási palotában, melynek végeztével Ő Felsége a primással még rövid ideig társalgott s aztán szívesen bucsu után a lakosság tünető lelkesedési között a vasúthoz indult, s ismételt bucsu után a miniszterelnökkel s kíséretével Gödöllőre visszautazott.

— **A cholera ismét apadt.** Mindössze 6 újabb betegedést történt és ugyanannyi halálozás, a kórházban fekvő betegek száma pedig 78-ra apadt, míg a himlős betegeké 266-ra emelkedett. A cholera kitörése óta, tehát hét hét alatt, megbetegedett összesen 1151 s meghalt 501 ember. A járványok hatása szomorúan tűnik ki a statisztikai hivatal heti kimutatásából is: a múlt héten Budapestben élve született 288 gyermek, meghalt 491 személy, tehát 203 a halálozási többlet.

— **A tünető tanuló ügyében** a magyar-óvári academia igazgatója Balázs, ma személyesen referált gr. Széchenyi keresk. miniszternek az intézettel az utóbbi időben előfordultakról. Eddig már 90 hallgató jelentette ki, hogy nem vett részt a tünetésben, és — a félhivatalos „Bud. Corr.“ állítása szerint — a mint a vizsgálatból eddig kitűnt, csak egy pár, talán 4-5 hallgató részes a tünetésben. A miniszter teljesen helyeselte az igazgató eljárását. Balázs igazgató visszautazott M.-Óvárra.

— **Bolyongó nagykövet.** Mr. William White, a konstantinápolyi új angol követ, e napokban Temesvártól dozótt. Ez így esett. Mr. White Bukarestből, utolsó állomáshelyéről nem mehetett a legközelebbi gyurgyevóvárnai uton Konstantinápolyba, ha nem akarta magát az hatalmas bosporuszi vesztegzárnak alávetni. Tehát előbb Vericorovába utazott, remélve, hogy az Orsováról Belgrádba induló hajót meg ott éri, de elkészt s így Temesváron át kellett Belgrádba igyekeznie, hol külön vonat várta Vraczág. Onnan postakocsi vitte Üszkubig, honnan a vasuton jutott a tengerig. Salonikiból gőzösen indult Konstantinápolyba, hova Angolország képviselője kis Odisszejá után — mely Bukarestből a magyar-alföldön, a Balkán-félszigeten és az aegai tengeren keresztül vitt a Dardanellákig — a múlt napokban ki egészében megérkezett. Csak azután fogja követni.

— **Negyedmilliomos lopás Szabadkán.** A szabadkai rendőrkapitányi hivatal szombaton délelőtt távirati uton értesítette a budapesti főkapitányi hivatalt, hogy a lefolt ejjel Geiger Adolf ottani nagybirtokos lakásába ismeretlen tettesek betörtés útján behatoltak s egy Wertheim-szekrényt 250,000 frt. készpénz és nagyobb mennyiségű értékpapírtartalommal elloptak. A tettesek kézrekerítésére károsult 5000 frt. jutalmat tűzött ki. A főkapitányság a nyomozatot a legselesebb terjedelemben megindította. — Geiger Adolf a kirabolt szabadkai birtokos, mintegy 40 éves és nagyon gazdag ember. Szabadkai polgár állása szerint körülbelül két milliót áll. Nagy vagyonát legnagyobb részben maga szerezte. Apja szegény izralita szülők gyermeke volt, s kereskedéssel foglalkozott. Szorgalmával, szerencséjével ő is tetemes összeget gyűjtött, s azt fiára hagyta. Ez az örökség képezte Geiger Adolf nagy vagyonának alapját. Geiger Adolf követte atyjá példáját, s bár jó módja mellett fényes életmódot folytathatott volna, nagyon szerényen élt. Kopott ruhában szokott járni. Anyosa és édesanyja, a kik nagyon szerettek színházba menni, este ott voltak a színházban, de soha sem mentek más helyre, mint a kazartára.

— **Rövid hírek.** Erzsébet királyné Ő Felsége szintén Gödöllőre érkezett. — 24,000 i g é n y p ó r van folyamatosan a lipótvárosi járásbírósnál kincstári foglaltságok miatt. — Szabó Sámuel curiai nyugalmazott tanácselnök, a bírói pályán szerzett érdemei elismeréséül, a Szent-István-rend kiskeresztjét nyerte. — Ruvaracz görög kel. archimandritának verscezi püspökké történt megválasztását a király Ő Felsége megerősítette. — Mailáth Sarolta urölgy, a királyné Ő Felségének udvarhölgye, rövid időre Brestorányba családja körébe utazott látogatába. — Kégl István, ki tavaly Kéleindában járt vadászaton, november közepén újabb vadászati kirándulásra indul Keltre. — A vizaknai vashid, mely két

völgyet hidal át az erdélyi vasut mentén s melyet 150,000 frt költséggel építettek, befejezéshez közeledik. — Piskinél ismeretlen tettesek követek hengergettek a sínre; a tövisi tehervonat bele is ütközött az akadályba, de nagyobb baj nélkül visszatérhetett.

A nagy világ.

— **Merénylet a czár ellen.** Berlinben szombaton este az a hír volt elterjedve, hogy III. Sándor orosz czár ellen merényletet követtek el. Valaki, egy beszéltek, ráltt a czárra. Bövebb értesülések azonban mindeközben hiányoznak. Különben, mint Berlinből táviratozzák, az orosz terrorista ismét mozognak. Fölhasználják az általános elkeseredést, mely Oroszországban uralkodik, arra, hogy proclamatiókat terjesszenek. Nagy tömegben foglalt le ilyeneket minapiban is a rendőrség. Fölírtuk: „A vészharang“ s szenvedélyes hangon forradalomra bujtogatják a nepet.

— **Aki a halála után lett király.** Nagy izgalomban volt a minap Brassó városa. Egy szegényes házikóhoz vándorolt az egész város irástudó népe, a hol egy nagyfontosságú távirat fektűt, melynek talalmáról a tájékozatlan világ máig sem értesült. Bukarestből jött a távirat s német eredetűt azt a megdöbbentő eredményt hirdette: „König Karl am Schlagfluss plötzlic gestorben.“ Nem beszélt az egész városban senki másról, mint arról, hogy a király szélütés következtében meghalt. Végül, mikor már a brassóiak a négy világtáj felé akarták röpteni azt az fontos értesülést, kiviláglott, hogy semmi baja Károly ő felségének s a ki meghalt, az — egy Kőnig Károly nevű mesterember, a kinek Brassóban lakó hozzátartozói tudósították a gyászhierről. Így csinált egy német távirat egy szegény mesterembertől oláh királyt — a halála után.

— **Rövid hírek.** Károly Lajos főhercegnek a 8-ik porosz zászlócskára, melynek tulajdonosa, pompás díszkardot küldött; Vilmos császár pedig a 25 évi szolgálati jelt, bronz-keresztet két szalagon. — Keresztély dán király Gmundenben meg fogja látogatni a cumberlanti herceget. — Hoff János malátagyárost a 67-ik kitüntetés érte; a török szultán rendelt és udv. szállítói ezimet adományozott neki s egy malata s egészségű sörét a törökök inahák, holott más sör tilva van. — Egy 14-ik századbeli régiséget, a diledező hűtelföldi templomot és kerjét 1927 frton elárverezik. — Gregor Ignác cz. győri születésű aranyműves, ki 3000 frt értékű órákat magával vitt, megköszönt Bécsből. — Judio asz-szony ellen Párisban az irói és színészi körök, élelapok valósgoe hadjárót indítottak, mert Berlinbe küldött vendégserenplere; a kávéházakban is gúnydalokat énekelnek róla s alkalmasint drágán fogja megfizetni, ha tervét csakugyan végrehajtja: megszűnik a párisiak kedvence lenni. — Bazaine tábornagy Madridban szerencsétlen esés következtében lábát törte.

Arad városi színház.

Folyó sz. 32. 1. kislehet. 30. szám

Kedden, 1886. novemberhő 2-án:

A JÓ BARÁTOK.

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Sardon Viktor. Fordította: Szerdahelyi Kálmán (Rendező: Krecsanyi.)

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Hindy Árpád.

Közeledés.

A vonat		ind. Aradról	érk. Aradra
Csabai vegyesvonat	regg. 6.20	d. u. 6.28	
Budapesti személyvonat	d. u. 12.31	d. u. 4.10	
vegyesvonat	este 9.17	regg. 5.45	
Erdélyi vegyesvonat	regg. 6.15	este 8.42	
személyvonat	d. u. 4.30	d. e. 11.45	
Temesvári vegyesvonat	regg. 6.05	regg. 9.27	
	d. u. 5.48	este 8.10	
Borosszécsi vonat	regg. 6.35	regg. 9.28	
	d. u. 4.25	este 7.17	
Szegedi személyvonat	regg. 4.30	regg. 8.14	
	d. u. 12.10	este 8.47	
A radnai omnibusvonat	este 7.04	éjjel 10.38	

BAZILIKA SORSJEGYEK,

főnyeremény 120,000 frt,
első húzás november 2-án

délutáni 5 órakor,

eredeti darabokban a húzásig kaphatók

Wallfisch Armin,

bank- és váltó-üzlete Aradon.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Arverési hirdetmény.

A Kossuth-utcai laktanyához szükséges ablakok és ajtók elvállalása iránt f. é. november 2-dikán, délelőtt 10 órakor árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Kikiáltási ár 475 frt 44 kr., mely összegnek 10 százaléka bánompénzű letendő. Árverési lehet szóval, vagy írásbeli zárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek és költségvetés előzőleg is a gazdasági szék elnökénél, Parecz István tanácsnok urnál megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886. évi októberhő 19-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

CACAO és CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégünk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél. Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,

cs. kir. orsz. enged. gyárosok.

Gyár és központi szétküldési hely: Bécs, V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasut me...)

Kincsem 1000000
Sorsjegyek
10.000 k. 5000 n. 20% 187. 4788 pénnyeremény.
A magyar lovar-egylet sorsjegy-földje: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A központi személypályaudvarral szemben lévő szállodában feleslegessé vált s a magyar államvasutak alkalmazottjai nyugdíjintézetének tulajdonát képező szoba-bereendezési tárgyak egészben vagy részben eladtnak.

Ezen tárgyak következők:

Ruganymatrac	40 db.	Éjjeli edény	48 db.
Szalma (ek) parna	50 db.	Lőszór matrac	50 db.
Toil parna	44 db.	Lőszór parna	44 db.
Téli ágypokrócz	44 db.	Nyári ágypokrócz	44 db.
Kis szőnyeg	49 db.	Éjjeli szekrény	49 db.
el	49 db.	Asztal	34 db.
Pamlag (ottoman)	37 db.	Párnás karszék	28 db.
Szék haj fából	59 db.	Ruha-szekrény	39 db.
Ruhatartó	34 db.	Függöny, tartókkal	50 db.
Függöny, tartók	34 db.	Tükör	35 db.
nélkül	8 db.	Mosdó-asztal	36 db.
Bőrönd tartó	31 db.	Kőkorsó	49 db.
Mosdó-tál	49 db.	Fogkefe tartó	49 db.
Szappantartó	49 db.	Köpláda	47 db.
Gyertyatartó	48 db.	Ágy	50 db.

Mindezen tárgyak kiváló minőségűek, majdnem teljesen újak és szállodák, fürdői lakházak, valamint magán lakások berendezésére is igen alkalmasak.

Az eladás a beszerzési áron jóval alól történik. A venni szándékozók a tárgyakat a személypályaudvarral szemben lévő bazarpont VI. sz. ház II-ik emeletén, naponként délután 4-től 5 óráig Steiner Ignác rakárnok közvetítése mellett megtekinthetik s az eladási árak iránt ugyanott tájékozást szerezhetnek.

Budapest, 1886. október 28.

Az elnök-igazgató helyett
Czigler,
igazgató.